

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิจัยกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2242 5900 ต่อ 5731

เรื่อง เทคโนโลยีป้องกันประเทศกับการก้าวไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
ผู้เรียบเรียง นางสาวสุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์ นิติกรชำนาญการ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ มิถุนายน 2568

“เทคโนโลยีป้องกันประเทศ” หมายถึง วิทยาการในการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่หลากหลายแขนง มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกันประเทศและด้านการทหารอื่น ๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้ประโยชน์แก่ประเทศเป็นส่วนรวม ดังนั้น เทคโนโลยีป้องกันประเทศจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รอดพ้นจากภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคติดต่ออุบัติใหม่ การใช้อาวุธชีวภาพ และเทคโนโลยีไซเบอร์ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ทำให้จำเป็นต้องมีเทคโนโลยีป้องกันประเทศที่ทันสมัยเพื่อปกป้องผลประโยชน์และอธิปไตยของชาติ

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการศึกษา วิจัยและพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ด้านยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศของไทย ได้แก่ “สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ” ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551 มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ภายใต้พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 แต่เนื่องจากการดำเนินการเป็นการมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนา การสร้างต้นแบบเพื่อนำไปสู่ต้นแบบอุตสาหกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพเป็นหลัก และยังไม่สามารถต่อยอดไปสู่ภาคอุตสาหกรรมได้ การจัดหายุทธโศปกรณ์ประเทศไทยยังต้องจัดหาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งการดำเนินการของสถาบันไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิจัยพัฒนาจนถึงขั้นตอนการผลิตและจำหน่ายโดยความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

อีกทั้ง ตั้งแต่ปี 2560 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับ “อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ” เพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ให้มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อสร้างหลักประกันให้ประเทศก้าวไปสู่การมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน กำหนดให้อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังได้กำหนดให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ 1 ใน 12 กลุ่มด้วย ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพึ่งพาตนเองเกิดขึ้นได้

จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุง วัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ รูปแบบ รวมทั้งการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศให้ก้าวไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในอนาคต

ในปี 2562 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ขึ้นเพื่อปรับปรุงให้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเฉพาะ และยกระดับกรอบและขอบเขตการดำเนินงานให้กว้างขึ้น โดยกำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีป้องกันประเทศและดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม หน่วยงานอื่นของรัฐ และภาคเอกชน ส่งเสริม สนับสนุนการฝึกอบรม การค้นคว้าวิจัย การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นศูนย์ข้อมูลความรู้ให้แก่กระทรวงกลาโหมและหน่วยงานของรัฐเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งยังกำหนดให้อำนาจแก่สถาบันป้องกันประเทศเพิ่มมากขึ้นในหลายเรื่องเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศสามารถดำเนินการตั้งแต่การศึกษาวิจัย การผลิต การนำมาใช้ประโยชน์ และบูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศ” เพิ่มขึ้นจากเดิม โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธานกรรมการ และกำหนดให้มีหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการดำเนินการของสถาบันในด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของกระทรวงกลาโหม โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทในการดำเนินกิจการเทคโนโลยีป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอีกด้วย คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีป้องกันประเทศจึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ในอนาคต ทำให้เกิดการจ้างงาน และอาชีพใหม่ ๆ และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศ รวมทั้งลดการพึ่งพาหรือนำเข้าจากต่างประเทศได้

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติเนื่องจากการสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงทางทหารให้กับกองทัพ เป็นการเตรียมความพร้อมในการรักษาความมั่นคง ปกป้องอธิปไตยของประเทศ อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมด้วยเนื่องจากสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างงานสร้างรายได้เมื่อมีการลงทุน หรือใช้งบประมาณในการจัดหายุทโธปกรณ์ภายในประเทศ ช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้อีกทางหนึ่ง

บรรณานุกรม

- กระทรวงกลาโหม. (9 พฤศจิกายน 2562). การกำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. 2562 [หนังสือราชการ]. (กท 0200/2176) สืบค้น 13 พฤษภาคม 2568 จาก https://resolution.soc.go.th/PDF_UPLOAD/2563/9933438840.pdf
- ชัยพงษ์ พันธุ์พยัคฆ์, กมลพร กัลยาณมิตร, สติต นิยมญาติ และทัศนีย์ ลักขณาภิชนชัย. (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565). กลยุทธ์การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทย. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 6(2), 131-150.
- ภูรยชัย พงษ์พันธ์. (2564). การศึกษาประสิทธิภาพองค์การของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศภายหลังการยกฐานะเป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเฉพาะ. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะรัฐศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2568 จาก <https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=9036&context=chulaetd>
- วิชญ มั่งคั่ง. (มกราคม-เมษายน 2560). แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ 20 ปี. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 8(1), 7-17.
- สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) กระทรวงกลาโหม. (ม.ป.ป.). เปิดประตูสู่เทคโนโลยีป้องกันประเทศ 2. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.dti.or.th/download/file/04be9ed5.pdf>
- สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2566). แผนการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (พ.ศ. 2566-2570) กระทรวงกลาโหม. สืบค้น 8 พฤษภาคม 2568 จาก <https://dstd.mod.go.th/getdoc/32fad3cd-50b1-46a0-b8b8-5c187ca9815a/planresearch-66-70.aspx>